

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

יא א מיי פ"ב מהל' שמיטה הל"ז סמג לזון קמט: **יב** ב מיי' שס [הל' ג] סמג שס טו"ש"ע יו"ד סי' טז סק"ך ט: **יג** ג מיי' שס הל"ז: **יד** ד ה מיי' פ"ג מהל' גיבה הל"א סמג שסין ע (טו"ש"ע חו"מ סי' טז סק"ך ג): **ו** [מיי' פ"א מהלכות טומאת אוכלין הל' הל':

שיטה מקובצת

[א] ופרת חטאת שחיטה שאינה ראויה היא. ג"כ ג"א פרת חטאת שחיטה ראויה היא דתניא: [ב] או חיבי מלקות שוגגין ודבר אחר אחרויהו קאמר אחר חיבי מיתות: [ג] ולא רמיא תורת מלקות בעבירה שיש בה מיתה כלל: [ד] כיון דכ"א אחר ביה פטור כ"י תימנה: [ה] ובמרהבה מפורש וכיון דחשיבא:

[ו] נבלה דכוונתו להגיס דמיתו ופנימיה מותרים כאלו כ"ל קודם מיתו כיון דחשיבא אולי אחיה ט"ס נפל כגון כהנה"כ ו"ע.

רבינו גרשום

חייב כלומר ששחט חרוק כהלכתו ואח"כ שחט חולין אותו ואת בנו חייב: מ"ט דקם ליה ברובה מיניה כלומר שהוא חייב פטור ע"ז ומשום הכי פטור מאותו ואת בנו: חיבי מיתות שוגגין ודבר אחר כגון הגונב כ"ס בחוש והיה מגור ורוצח מרשות היחיד לרשות הרבים ודפוסו ושגג לענין שבת: חיבי מלקות שוגגין ודבר אחר גזל חמץ ועבר עליו הפסח ושגג [א] לענין לאו ולא ידאה. וצריכא דאי איתמר בהא. כלומר דאי איתמר בהא בשוחט ע"ז ומיתה ומלקות היה אימנא בהא קאמר כיון דאתו לומר דמישפט שעתיד להורות ביה פטור כי לא אתו ביה נמי פטור דמלקות דבר חמור הוא וגורגין כי לא אתרו ביה אטו כי אתרו ביה דאי אמרינן כי לא אתרו ביה משום ע"ז היא חיבי מלקות הוא אמרינן כי אתרו ביה נמי דיהא חיבי מלקות לפי גורגין כי לא אתרו ביה [ב] לאן היא מלקות אטו כי אתרו ביה: צריכא דפטור וגורגין: [ג] דאי איתמר מ"י יוחנן דהוא א' דחייב לפרוע מתן משום דקל הוא אבל הכא אימא מודי: השוחט פרת חטאת. כלומר לא שחטה לשם פרת חטאת אלא שחטה לשום חולין דהיא שחיטה שאינה ראויה:

[ד] דכ"י רבינו אלו משולל הבנה דמאי ענין זה לחייבי מלקות שוגגין דהא הנילה היא קודם הפסח וכבר נתחייב השפחה ועוד דבמסכת ד"ק 10 משמע להדיא דחייב לטלם אלא לטלם ענין ו"ע. [ז] ז"ל ולי איתמר בהא גבי ממון הו"א כהא קאמר ר"י דחייב לפרוע ממון וכו'.

כיון ה דאילו אתרו ביה פטור בו'. תימה מנלן הא בשלמא חייבי מיתות שוגגין וממון נפקא לן חזקיה דלא חילקת בין שוגג בין מויד לפוטרו ממון אלא מלקות מנליה וכ"ט דליף מממון כי היכי דלא חילקת בזממן הכי נמי במלקות אס כן מאי קאמר בסמוך אי אשמעינן צהא צהא קאמר ר"ל דפטור פי' צונטרס גבי מלקות אבל גבי ממון אימא דחייב והא במלקות לא ידעינן דפטור אלא מממון ועוד קשה לפי' הקונטרס דקאמר ואי איתמר צהא צהא קאמר רבי יוחנן משמע דלריש לקיש לא מצי למיעבד צריכותא הא איכא למעבד צריכותא איפכא דהוה אמינא דוקא מממון פטור משום דמד צגופיה וחד צגופיה לא עדינן אבל במלקות אימא דמודה דחייב דמיתה צריכותא היא כדקעדיד לה צאלו נערות (כמוכות דף לו:): לרבי מאיר דאית ליה תרי קראי למיתה וממון ומיתה ומלקות אלא משום דגבי מויד איכא קראי דלא עדינן תרתי לא צגופיה ולא צגופיה ר"כ לעשות צהא צריכותא אחרתא ונראה לפרש אי איתמר צהא צהא דאלו נערות פטר ריש לקיש בחייבי מיתות שוגגין ודבר אחר ה"א דווקא הסם פטר מדמתא דבי חזקיה אבל במלקות אימא לא ואי איתמר צהא צהא קאמר רבי יוחנן אבל צהא דממון אימא מודה לריש לקיש מדמתא דבי חזקיה: **פרה מטמאה בו'** מה שהקשה צונטרס למה לי קבלת טומאה והלא היא עלמא מטמאה אדם וצגדים אין נראה קושטא זו דהא אין מטמאה אלא מתעסקים בה צלצד דמתן צמסכת פרה (פ"ח מ"ג) השורף את הפרה ופריס והמשלה את השעיר מטמאה צגדים והן עלמן פרה ופריס ושעיר אין מטמאין צגדים והרי זה אומר מטמאין לא טמאוי ואת טימאתי ומיהו יש לומר לדעת הקונטרס היא כיון דמטמאה אדם וצגדים דהיינו מתעסקין בה אס כן כיון דסופו לטמא טומאה חמורה דאע"פ שסופו לטמא טומאה חמורה לא היה מטמא טומאת אוכלין ומשקין דמה שסופו לטמא טומאה חמורה לא מתייבא אלא לענין דלא ר"כין הכשר מים ושרץ אבל לא מתייבא להחשיבו אולם להי ר"כין טעמא דשהיה לה שעת הכושר כיון דחשיבא אולם מטמא אוכלין ומשקין צלצד הכשר מים ושרץ משום דסופו לטמא טומאה חמורה וגרסינן מטמאה ולא מיטמא דלענין טומאה (חמורה ע"מא אין נפקותא [א] וצמרוצה [ב] ד"ק דף ע"ו.) מפורש בצ"ר וכן כי צמספתא [פרה פ"ו] צהדיא דפרה ופריס מטמא אוכלין ומשקין ומפי' הקונטרס נמי משמע דגרסינן מטמא ואע"פ דהקשה למה לי קבלת טומאה לא משום דגרסינן דמיטמא אלא שר"ל אי מחמת ע"מא מטמאה למה לי שעת הכושר: **הואי"א** והיתה לה שעת הכושר. תימה דמשמע דשחט לאו צת פדייה היא והא אית ליה לרבי שמעון צצבעות (דף י"א): דפרה קדשי צדק הבית היא ואית ליה לרבי שמעון נמי דקדשי צדק הבית לא הוו בכלל העמדה והערכה ונראה לפרש דמייירי לאחר הזאה דאין סברא שחטא צת פדייה אחר שהוה ככר דמה ואפילו הכי מטמאה טומאת אוכלין הואיל והיתה לה שעת הכושר קודם הזאה וא"ת והא כל העומד לצוות כמוה דמי ו"ל דקודם קבלה לאו כמוה דמי דכפרישית לעיל וא"ת ואמאי לא אמרינן דכל הקדשים יקבלו טומאה מחיים כיון דמזוהו לשוחטו ונימא דכל שיתקבל צכוס כ"ט כשעדיין לא נשחט ומיהו שעי' המשחלת קשה לר"י שיטמא מחיים טומאת אוכלין למאן [א] דשרי אצרים צהנאה לרבי שמעון דכיון דעומד לצוות דמיהו דמי ו"ל מידי דהוה אבן פקועה ודגים שהן מותרין צלצ שחיטה ואפילו הכי חייתה מטהרתה לרצון דפליגי לרבי יוסי הגלילי צפרק צהמה המקשה (לעיל דף ע"ה): והתנן

אלא אפילו שחט עולה. ומרק דמה ואחר כך שחט חולין פטור לרבי שמעון: **צשאי אפילו הכושר מדבר.** לענין פגול שאס שחט ע"מ לאכול חוץ לזמנו או על מנת להקטיר חוץ לזמנו פגול: **בתני'** **השוחט פרס חטאת.** פרה אדומה דלאו לאכילה היא: **ושור הנסקל.** לאחר שנגמר דינו דקיימא לן דאסור צהנאה אפילו שחטו צקדושין (דף טו:): ובפסחים (דף צ"ב): **ועגלה ערופה.** דסצריא ליה דנאסרת מחיים ואפילו שחטה אסורה: **רבי שמעון פוטר.** דשחיטה שאינה ראויה היא: **ונתנבלה צידו.** שלא מדעת: **והנוחר והמעקר.** סימנין מדעת פטור ואפילו לרצון דהא ליכא שחיטה כלל ולא דמיא לשחיטה דלעיל כלל דהתם שחיטה מעלימא איכא ודבר אחר גורס לה ליפסל: **גב' לא שנו.** דשוחט לעבודה זרה חייב משום אטמו ואת צנו לרצון: **אלא שחט ראשון לעבודה זרה.** וחזר ושחט את השני לשלחנו לאכול דליינין ליה צרישא אהתראה דשני דאטמו ואת צנו ומלקינן ליה והדר דליינין אהתראה דשחיטה קמייתא לעבודה זרה וקטלינן ליה אי נמי צשני צני אדם. אבל שני לעבודה זרה דשהיט צמרייתא דמחייב עלה משום אטמו ואת צנו אתי נמי דין קטלה עלייה: **פטור.** ממלקות דקיימא לן צכצבעות צאלו נערות (דף לה.) מקראי דתרתני לא עדינן ציה: **זו אפילו סינוקוס של צים רצן יודעין.** דתרתני לא עדינן ציה: **אלא.** אס היה לך להשמיענו דבר טעם על משגמתי קן היה לך לומר: **פעמים.** שמלקות של משגמתי אפילו צראשון לשלחנו ושני לעבודה זרה ולא אתרו צו משום עבודה זרה ולא מיקטל. ולריש לקיש כיון דאילו אתרו ציה הוי מיקטיל ופטור ממלקות כי לא אתרו ציה נמי אע"פ דלא מיקטיל הואיל וצחק איסורא איכא צד מיתה לא לקי וצכצבעות (שס) יליף טעמא מקראי צאלו נערות: **חייבי מיתות שוגגין או חייבי מלקות שוגגין ודבר אחר.** אחרויהו וק"א. חייבי מיתות שוגגין ודבר אחר עבר עצירה צלצ התראה דהיינו שוגג ויש צה דין מיתה אס היו מתרים צו ויש צה עוד חיוב דבר אחר כגון מלקות שהתרו צו למלקות כי הא דאמרן או יש צה חיוב ממון: **רבי יוחנן אומר חייב.** צלצמו דבר אחר ששם המיתה הואיל ואינו נהרג. וכן חייבי מלקות שוגגין ודבר אחר ששם המיתה הואיל ואינו נהרג. וממון כגון אכל מעשר שני של חצירו צבצולין או נבלה וטרפה של חצירו ולא התרו צו למלקות: **צהא קאמר ריש לקיש.** דפטור ממלקות הואיל ויש צשחיטה זו צד מיתה פקע ליה תורת מלקות מיניה דתרתני צגופא לא רמו עליה הילכך אפילו לא אתרו ציה למיתה ליכא מלקות אבל חייבי מיתות שוגגין ודבר אחר כגון ממון דהא צגופא וחדא צממונא אימא תרויהו רמו עליה ומיהו איכא דמיקטיל לא משלם משום דקס ליה צדרצה מיניה אבל איכא דלא מיקטיל משלם: **אבל כהן דלעיל אימא מודי ליה לריש לקיש.** דלא רמיא תורת מלקות צעצירה [א] מיתה כלל: **פרה מטמאה טומאת אוכלין.** דאע"פ דלמך רבי שמעון צפרק קמא דצכצורות (דף טו:): דאסורי הגאה כגון שור הנסקל ופטור חמור אין מטמאין טומאת אוכלין ונפקא ליה מכל האוכל אשר יאכל [ויקרא י"ח] אוכל שאמה יכול להאכילו לאחריים קרוי אוכל מודה הוא דפרה אדומה מקבלת טומאת אוכלין לטמא אחרים: **הואיל והיתה לה שעת הכושר.** להאכילה אף לעצמו מששחטה. ומיהו שעת הכושר שלה: ואמר

[א] וצחסי י"ג: כח: מנחות [א.]. [ב] נכריות הל'. [ג] נכריות ה. ויש"ט. [ד] כמוכות לז. [ה] צ"ק עו. שבעות יא: מנחות קא: [ו] וצחסי דפרה פ"ו ה"ט. [ז] צ"א נוסף: לגוס, [ח] ד"ה פרה, [ט] וינמא [א.].

תורה אור השלם

1. ואם האכל יאכל מבשר זבח שלקמו ביום השלישי לא ירצה המקריב אותו לא יחשב לו פגול יזדה ודפוש האבילות מפני עושה תשא: ויקרא ז יח

הגהות הב"ח

[א] ת"ח פרה וכו' לענין טומאה ע"מא כל"ל ומיתה חמורה נמחק:

מוסף רש"י

ר' שמעון פוטר. מחמתו ואת צנו (כריתות כה.). חייבי מיתות שוגגין ודבר אחר כגון הגונב כ"ס בחוש והיה מגור ורוצח מרשות היחיד לרשות הרבים ודפוסו ושגג לענין שבת: חיבי מלקות שוגגין ודבר אחר גזל חמץ ועבר עליו הפסח ושגג [א] לענין לאו ולא ידאה. וצריכא דאי איתמר בהא. כלומר דאי איתמר בהא בשוחט ע"ז ומיתה ומלקות היה אימנא בהא קאמר כיון דאתו לומר דמישפט שעתיד להורות ביה פטור כי לא אתו ביה נמי פטור דמלקות דבר חמור הוא וגורגין כי לא אתרו ביה אטו כי אתרו ביה משום ע"ז היא חיבי מלקות הוא אמרינן כי אתרו ביה נמי דיהא חיבי מלקות לפי גורגין כי לא אתרו ביה [ב] לאן היא מלקות אטו כי אתרו ביה: צריכא דפטור וגורגין: [ג] דאי איתמר מ"י יוחנן דהוא א' דחייב לפרוע מתן משום דקל הוא אבל הכא אימא מודי: השוחט פרת חטאת. כלומר לא שחטה לשם פרת חטאת אלא שחטה לשום חולין דהיא שחיטה שאינה ראויה:

[ד] דכ"י רבינו אלו משולל הבנה דמאי ענין זה לחייבי מלקות שוגגין דהא הנילה היא קודם הפסח וכבר נתחייב השפחה ועוד דבמסכת ד"ק 10 משמע להדיא דחייב לטלם אלא לטלם ענין ו"ע. [ז] ז"ל ולי איתמר בהא גבי ממון הו"א כהא קאמר ר"י דחייב לפרוע ממון וכו'.

(א) שבעות יא: זק בן עז: מנחות קא: (ב) טוטה ז. (כמויות לו) כריתות כה. ע"ש, א) זמנים ע: כריתות כה. קדושין טו, (ד) קדושין טו, (ה) וסופתא פ"ה ה"א, (ו) כריתות טו, (ז) עין חוס' צ"ק שכתבו על רש"י לא דק דתנב עגלה ועין רש"י ויע' מ"ש על זה חוס' פסחים לג: ד"ה לאימת וחו' שבת לא. ד"ה ח' (ח) [למנן קמ]. (ט) כפי' כילד בת ואם ונת בתה ועין רש"י, (י) [י"ל] דף כה,.

ג'יוון הש"ס

מתני' סופג שמונים. ע" כריתות דף ט' ע"ב חוס' ד"ה ויהי. קדושין דף טו ע"ב חוס' ד"ה הרי: תוב' ד"ה עגלה וכו' דרע"ה שפירתה מיד בגלה. עין מנחות דף קא ע"ב חוס' ד"ה עגלה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והאיך ינאי בקדושין. י"ב פ"ב דף ט: (ב) תוס' ד"ה והתנן וכו' ח"ט כן אלא אם עד:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

כמו תוס' ד"ה אמר וכו' ושא"ר קדשים דמיתקרי מחיים ולא דמכחי וערפו שם וכו' כ"ל:

מוסף רש"י

ואמר ר"ש בן לקיש. אלו שנת הכורס היתה לה. ואמר היה ר"ש פרה נפדית על בני מערכתה. אפילו נשחטתה על פניו וקרינא ציה שאתה יכול להאכילו. ואי קשיא למה לי קבלת טומאה היא גופה מנומאה אדם ובגדים מפרשין כה"ג צרכיות צפרק דם שחיטה (דף כא): כגון צפר שחפהו צפחות מכבינה צצק אי משוית ליה אוכל מלטרף בדי צצק ומקבל האי צצק טומאה אם יגע בטומאה ומנומא שאר אוכלין ואי לא אוכל הוא לא מקבל האי צצק טומאה דלית ציה שיעורא וכו' נגעו ציה אוכלין אחריני טהורים הן שאינם נוגעין ו' צבולה אלא צצק: אינה משנה. לא נשית במשנתנו: ותרעה צעדי. כשאר חולין. אלמא אינה נאסרת מחיים וכי שחטה מותרת: הכי גרסינן אמר ריש לקיש א"ר ינאי עגלה ערופה אינה משנה: והא"ר ינאי, צקדושין (ה) ובכריתות צפרק בתרא (דף כה): גבול. מאימתי נאסרת: כזריא. בני הישיבה: אפורי מזורע. קי"ל צקדושין צהי"ש מוקדש (דף טו): דאסורין צהי"ש: משנה שחיטה. ולאסרת שחטה אכל המשולח מותרת דכתיב (ויקרא ד) ושלח את הזפור החיה וגו' ולא אמרה תורה שלח למקלה: משעם קיטה. ושתייהן נאסרות עד שישלח: גמר קיטה קיטה כו'. מה עגלה ערופה שנאמר צה קיטה (דברים כה) ולקחו וקני העיר והיא עגלת צקר אסורה מחיים אף ולקח למטור שתי אפרים חיות (ויקרא ד) אסורות מחיים ומיהו עגלה ערופה יש לה גבול ליאסר צירידתה לנחל אינן אכלו אינן צהן מעשה מלקיחה ועד שחיטה וכיון דנאסרות מחיים על כרחין משעת לקיחה: אלא. הא תירוצא דמתרין אינה משנה לאו ריש לקיש אמרה אלא ר' יוחנן אמרה דלר"ש צן לקיש מיתסרא מחיים והא דתנן תלך ותרעה צעדר מוקשינן לה בכריתות [ה]. ומוקמינן לה כתנאי: לענין דינא סגן. הא דקמני לאו לענין איסור והיתר שאם רצה השני לשחוט ראשון והראשון ימתין עד מחר ומחר אכל דין הוא אם צלו לצי"ד שצה האחד לשחוט ותצירו

אותו ואת בנו פרק חמישי חולין

ואמר ריש לקיש אומר היה רבי שמעון פרה נפדית. אם מלא נאה הימנה אפילו על גב מערכתה אפילו שחטה כהלכתה על מערכת של עליה שהיא נשחטת עליה כדאמרי' במס' פרה (פ"ג מ"ט) וקסבר ר"ש כל העומד לפדות כפדוי דמי וקרינא ציה שאתה יכול להאכילו. ואי קשיא למה לי קבלת טומאה היא גופה מנומאה אדם ובגדים מפרשין כה"ג צרכיות צפרק דם שחיטה (דף כא): כגון צפר שחפהו צפחות מכבינה צצק אי משוית ליה אוכל מלטרף בדי צצק ומקבל האי צצק טומאה אם יגע בטומאה ומנומא שאר אוכלין ואי לא אוכל הוא לא מקבל האי צצק טומאה דלית ציה שיעורא וכו' נגעו ציה אוכלין אחריני טהורים הן שאינם נוגעין ו' צבולה אלא צצק: אינה משנה. לא נשית במשנתנו: ותרעה צעדי. כשאר חולין. אלמא אינה נאסרת מחיים וכי שחטה מותרת: הכי גרסינן אמר ריש לקיש א"ר ינאי עגלה ערופה אינה משנה: והא"ר ינאי, צקדושין (ה) ובכריתות צפרק בתרא (דף כה): גבול. מאימתי נאסרת: כזריא. בני הישיבה: אפורי מזורע. קי"ל צקדושין צהי"ש מוקדש (דף טו): דאסורין צהי"ש: משנה שחיטה. ולאסרת שחטה אכל המשולח מותרת דכתיב (ויקרא ד) ושלח את הזפור החיה וגו' ולא אמרה תורה שלח למקלה: משעם קיטה. ושתייהן נאסרות עד שישלח: גמר קיטה קיטה כו'. מה עגלה ערופה שנאמר צה קיטה (דברים כה) ולקחו וקני העיר והיא עגלת צקר אסורה מחיים אף ולקח למטור שתי אפרים חיות (ויקרא ד) אסורות מחיים ומיהו עגלה ערופה יש לה גבול ליאסר צירידתה לנחל אינן אכלו אינן צהן מעשה מלקיחה ועד שחיטה וכיון דנאסרות מחיים על כרחין משעת לקיחה: אלא. הא תירוצא דמתרין אינה משנה לאו ריש לקיש אמרה אלא ר' יוחנן אמרה דלר"ש צן לקיש מיתסרא מחיים והא דתנן תלך ותרעה צעדר מוקשינן לה בכריתות [ה]. ומוקמינן לה כתנאי: לענין דינא סגן. הא דקמני לאו לענין איסור והיתר שאם רצה השני לשחוט ראשון והראשון ימתין עד מחר ומחר אכל דין הוא אם צלו לצי"ד שצה האחד לשחוט ותצירו

ואמר ר"ש בן לקיש אומר היה ר"ש פרה נפדית על גבי מערכתה אמר רב שמן בר אבא אמר רבי יוחנן פרת הטאת אינה משנה ^א ועגלה ערופה לאו שחיטה ראויה היא ^ב והתנן ^ג נמצא ההורג עד שלא תערף לקיש משום רבי ינאי עגלה ערופה אינה משנה ומי אמר רבי ינאי הכי ^ד והאמר רבי ינאי גבול שמעתי בה ושכחתי ונסבין חבריא לומר ביירידתה לנחל איתן אוסרתה ואם איתא לישני כאן קודם ירידה כאן לאחר ירידה א"ר פנחס בריה דרב אמי אנן משמיה דרשב"ל מתנינן לה עגלה ערופה אינה משנה א"ר אשי כי הוינן בי רב פפי קשיא לן מי אמר רשב"ל הכי והא ^ה איתמר צפורי מצורע מאימתי נאסרין רבי יוחנן אמר ^ו משעת שחיטה ורשב"ל אמר משעת לקיחה ואמרינן מ"מ דרבי שמעון בן לקיש גמר קיחה קיחה מעגלה ערופה אלא אמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן עגלה ערופה אינה משנה: ^ז מרתני' ישנים שלקחו פרה ובנה איזה שלקח ראשון ישחוט ראשון ואם קדם השני וזה: ^ח גמ' אמר רב יוסף לענין דינא תנן תנא ^ט אם קדם השני הרי זה ריז ונשכר וריז דלא עבר איסורא ונשכר דקאכיל בשרא: ^י מרתני' השחט פרה ואח"כ שני בניה ^{יא} סופג שמונים שחט שני בניה ואחר כך שחטה סופג את הארבעים ^{יב} ושחטה ואת בתה ואת בת בתה סופג שמונים שחטה ואת בת בתה ואחר כך שחט בתה סופג את הארבעים סומכוס אומר משום רבי מאיר סופג שמונים: ^{יג} אמאי ^{יד} אותו ואת בנו אמר רחמנא ולא בנו ואותו לא ס"ד דתניא אותו ואת בנו אין לי אלא אותו ואת בנו ^{טו} אותו ואת בנו מנין כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שנים הא כיצד אחד השוחט את הפרה ואחד השוחט את אמה ואחד השוחט את בנה שנים האחרונים חייבין האי

והתנן נמצא ההורג. וא"ת והאיך מדקדק מכאן דלא מיתסרא מחיים דילמא היינו טעמא דלדעתא שימצא ההורג לא אקדשה כי הוה דתנן צפ' בתרא דכריתות (דף כג): המציא אשם תלוי ונדע לו שלא חטא אם עד שלא נשחט כו' וירעה עד שיסמאז אשם ודאי אינו כן אלא (ו) עד שלא נשחט ילא וירעה צעדר כו' עגלה ערופה אינה כן ומפרש בגמ' טעמא דאשם תלוי משום דלכו נוקפו וגמר ומקדישו מספק אכל אשם ודאי כי אקדשה לדעתא דחטא אקדיש ואגלאי מילתא למפרע דהקדש טעות הוא ודילמא היינו טעמא נמי דעגלה ערופה ולא משום דלא מיתסר מחיים ולעולם אם נשחטה אסורה וי"ל דסברא דגמרי ומקדשי דלא מסקי לדעתיהו שימצא ההורג וא"ת ואמאי לא משני דעד שלא תערף היינו עד שלא נראה לעריפה קודם ירידתה לנחל איתן כדמשני צפ' בתרא דכריתות (דף כה): וי"ל דסמין אמאי דייק התם (ג"ו סט) מסיפא דלא מיתסר מחיים דקמני סיפא משנעפרה תקבר שמתחלה לא צאה אלא על הספק כפרה ספקא והלכה לה:

עגלה ערופה אינה משנה. וא"ת ולמה דחק לומר אינה משנה לימא תנאי היא כדאמרינן צפ' בתרא דכריתות (דף כה). דתנאי פליגי בהכי וי"ל דכך היתה קבלה צידם הקשה ה"ר משה צבידב"ש אמאי לא קאמר דשוחט דמתני' היינו עורף ופטור לר"ש משום דלא חויה לאכילה ולרבינן חיוב משום דעריפה זו היא שחיטה כדאמרי' צריש פ' שני שעירי (יומא דף סד). גבי שעיר המשחלח דחייבו לזוק היינו שחיטתו וחייב משום אותו ואת בנו וצפ' חטאת העוף (זבחים דף ע:). אמרינן ^א דעריפה מטהרת מידי נבלה ומירך ר"ת דא"כ לא היה ליה למימני דשוחט אלא העורף ודוחק הוא דלמלא תנא שוחט משום אחריני פרת חטאת ושור הנסקל כדאמרינן צפ"צ (לעיל דף כע). דסיפא צקדיש ואידי דסליק מצדמה תנא שחיטתו כשרה ולא קמני מליקמו: **אמר רבי ינאי** גבול שמעתי בה. רבי ינאי לטעמיה דאית ליה צפ"צ דקדושין (דף לו). דכפרה כתיב צה כקדשים ולהכי מיתסרא מחיים כמו שאר קדשים דמיתסרי מחיים ^א וערפו שם דרשין

פב.

**עין משפט
נר מצוה**

טו א מיי פיי מהלכות רולת הלכה ט: מז ב מיי שם הלכה ו: יו ג מיי פיי"א מהל' טומאת צרעת הל' ו: יח ד מיי פיי"ב מהל' שחיטה הל' יג סמג לאון קמט טוש"ע י"ד סי' טו סעיף ו: יט ה ו מיי שם הל' יב: כ ז מיי שם סמג שם טוש"ע שם סעיף א:

תורה אור השלם

י. ישור או שיה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אקדח: ויקרא כב כח

שיטה מקובצת

א ועגלה ערופה לאו שחיטה ראויה היא. י"ב נ"א כ"ב עגלה ערופה שחיטה ראויה היא דתנן וכו':

רבינו גרשום

פרה נפדית על גבי מערכתה. כלומר אם אירע בה פיסול או במלאכה או בשום דבר: תצא כלומר עם שאר בהמות של חולין: קשיא דר"ש בן לקיש אדרי"ש בן לקיש כלומר הוא אמר ריש לקיש עגלה ערופה אינה משנה והכא אמר משעת קיחה ואסורה מאותה שעה השחטה. (א) שחיטה שאינה ראויה היא: אמר רב יוסף לענין דינא תנן. כלומר דין הוא שישחוט ראשון: [שחט] שני בניה ואח"כ שחטה סופג את הארבעים. כלומר שאותן שני לאוין כולל בשחיטה אחת: ולא בנו ואותו. כלומר הויכא דשחט שני בניה ואח"כ שחטה אמאי

(א) נראה דתסר כן איה מינות וי"ל וא"כ שפיר אמר ממני דהוי שחיטה שאינה וכו'.

(כריתות דף י. ו) מנייה שם תהא קבורתה איצטרך לאחר עריפה דלא נימא דשריא משום שנעשית מצותה: **ל"ישני** באן קודם ירידה באן לאחר ירידה. תימה הא על כרחין מתני' דכריתות (דף כג): מוכחא דלא מיתסר מחיים כדדייק התם (צפ"ג) מסיפא דקמני דכפרה ספקא והלכה לה: **גמ' קיחה קיחה.** מסקנא לא קיימא הכי צפרק צ' דקדושין (דף לו). אלא מסיק דר"ל כתנא דבי רבי ישמעאל דליף הכי נאמר מכשיר ומכפר צפנים פ"י מכשיר צפנים אשם מזורע מכפר שאר קרבנות ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ פירוש מכשיר צפורי מזורע מכפר עגלה ערופה ושעיר המשחלח וצפרק בתרא דכריתות (דף כה). מוקי לה נמי רב המנונא דלמר עגלה ערופה מיתסר מחיים כתנא דבי ר' ישמעאל ותימה היאך משמע ממילתיה דר' ישמעאל דמיתסר מחיים וי"ל דדייק משום דלא איצטרך למילף מכשיר ממכפר אלא ליאסר מחיים דלאחר שחיטה ידעינן מזה אשר [לא] תאכלו לרבות השחטה כו':

סומכוס אומר משום ר"מ סופג שמונים. ארישא נמי פליג כדפי' צקונטרס וכה"ג אמר צפ' קמנא דיצמות (דף ט): חלוק היה ר"ש אף צראשונה וסיפא נקט משום רבותא דרבינן דלע"ג דליכא שתי שמות דאותו ואת בנו וצנו ואותו לא לקי אלא ארבעים כיון דנפקי תרוייהו מחד קרא דלא תשחטו: הזורע